

Український міф народної школи

Василь Полуйко

Західноукраїнський ресурсний
центр

Наступне десятиріччя: Quo Vadis, Україно

Іван Полтавець, економіст, для ЕП, 22.11.2007, 10:53

- Неконкурентоспроможна економіка з несприятливим бізнес-кліматом**
  - Тридцятирічні активні та успішні люди зневірюються в можливості побудувати щасливе стабільне життя в країні з назвою Україна**
  - Неякісна освіта та незбалансований ринок праці**
  - Неякісна медицина та епідемії**
  - Домінує бідне населення із заниженою самооцінкою**
  - Неефективна держава**
  - Корумповане суспільство**
  - Економічні "здобутки"**
-

Вплив масової культури

- Міфологізація суспільства
  - Потужний інформаційний канал
  - Індустрія розваг
  - Орієнтація на кіч
  - Реклама і PR
  - Кліпове мислення
  - Експлуатація інстинктів людини
-

Що робити?

- “На даному етапі ми не можемо нічого змінити. Просто тому, що не прийшов час... І немає сенсу боротись. І чи варто?! Інший шлях – спробувати пристосуватись до оточуючого світу і вигідно скористатись з того, що відбувається”
-

Історичні передумови

- Перший поділ Польщі 1772 рік.
Галичина частина Австро-Угорщини
  - Основа української нації – селянин і священник
  - 1 з 30 священників мав хоч якусь освіту
  - Зацікавленість Австрії в освіченості українського духовенства
  - 1777 рік - заборона священникам працювати на панщині
-

В 1774 р. писав львівський староста Мільбахер

„Взагалі - писав староста - показується, що в широкому львівському окрузі (Рава, Камінка, Городок, Бібрка, Броди, Зборів, Залізці, Золочів, Бережани й ин.) є ледви десятьох справжніх учителів, але й з них тільки два (в Підкаміню й Залізцях) учить дітей писати, читати, рахувати й початків латини; решта вчителів учить тільки по польськи читати й писати, і то ще на підставі свого власного досвіду, дуже лихо”

Перші кроки

- 1775 рік – виділення 14 місць для молодих Українців Галичини в генеральній духовній семінарії у Відні
  - 1776 рік - зорганізовано першу окрему шкільну комісію для Галичини
  - 1783 рік – створення у Львові духовної семінарії
  - 1787 рік – створення тимчасового українського філософського і богословського інституту в університеті
  - 1788 р. придворна ухвала звільняє дяковчителів від військової служби
-

Початок

- 1815 рік – Львівським митрополитом стає Михайло Левицький
  - Іван Могильницький призначений референтом шкільних справ
  - Звернення до духовенства зорганізувати парохіяльні школи
  - 20 січня 1816 року засноване Товариство галицьких греко-католицьких священиків для поширення писаннями освіти й культури серед вірних на підставі християнської релігії
-

Продовження

- 1817 р. Створення дяко-вчительського інституту, де сини селян, дяків і священиків, не маючи засобів до дальшої освіти, виховувались на дяків, здатних заразом бути вчителями в сільських школах
  - на 697 парохій в перемиській єпархії було в 1832 р. 385 парохіяльних шкіл 24 тривіяльні й головна школа в Лаврові.
  - 1832 р. Руська трійця (Шашкевич, Головацький, Вагилевич)
  - 16 червня 1847 року проголошено заснування "Галицко-руської Матиці".
  - 1848 р. Тижневик "Зоря"
-

“Просвіта”

- “Кожний нарід, що хоче добитися самостійности, мусить передусім дбати про те, щоби нижчі верстви суспільности, народні маси піднеслися до тої степені просвіти, щоб ця народна маса почула себе членом народнього організму, відчула своє горожанське й національне достоїнство й узнала потребу існування нації як окремішньої народної індивідуальности; бо ніхто інший, а маса народу є підставою усього”

Андрій Січинський

Форми роботи "Просвіти"

- Народне віче
  - Курси неписьменних
  - Вечорниці
  - Постановка п'єс
  - Рільничо-господарські спілки
  - Промислові спілки
  - Кредитні спілки
-

“Просвіта” 1936 рік

- Бібліотеки - 3209,
  - Читальні -3210,
  - Домівки – 1207,
  - Філії – 83,
  - Театральні гуртки – 2185,
  - Хори – 1115,
  - Оркестри – 138,
  - Гуртки самоосвіти – 550,
  - Курси для неписьменних – 86,
  - Гуртки просвітянської молоді - 262
-

Суспільні зміни в Данії, які спричинили освітню революцію

- Земельна реформа 1790 року
  - Впровадження місцевого самоврядування
  - Зростання цін на сільськогосподарську продукцію
  - Релігійний рух
-

Народні університети сьогодні

- Швеція – понад 150
  - 50-і роки – кожен 5 депутат парламенту, випускник НУ
  - ФРН – близько 1000 народних шкіл
  - Данія – понад 100
  - 1915 рік – переклад творів Грюндтвіґа українською мовою
Чернівецький університет
-

Школа для життя

- Розповідь історій про важливу роль простого народу в історії
  - Розповідь міфологічних історій, що формують образи Добра і Зла
  - Партнерські стосунки вчитель-слухач
  - Спільне співання пісень
  - Зміцнення почуття причетності до громади
  - Захоплення поезією
  - Практичні заняття по с\г, економіці тощо
-

Шістнадцять головних напрямків, які формують майбутнє
(Гордон Драйден, Джаннет Вос)

---

1. Епоха швидкісної комунікації
  2. Світ без економічних кордонів
  3. Чотири наріжні камені об'єднання світової економіки (США, ЄС, Економічні Тигри, Китай)
  4. Інтернет-торгівля та інтернет-навчання
  5. Зростання сфери послуг
  6. Поєднання малого й великого
  7. Нова доба дозвілля
  8. Зміна форм праці
-

Шістнадцять головних напрямків, які формують майбутнє
(Гордон Драйден, Джаннет Вос)

---

9. Жінки в керівній ланці

10. Відкриття дивовижного потенціалу
мозку

11. Культурний націоналізм

12. Зростання чисельності нижчого
прошарку

13. Старіння людства

14. Новий бум самоосвіти

15. Спільне підприємництво

16. Тріумф особистості

Рекомендації Європарламенту щодо ключових компетенцій для навчання протягом життя від 18.12.2006р.

-
- Спілкування на рідній мові
  - Спілкування на іноземних мовах
  - Математична грамотність і базові компетенції в науці і технологіях
  - Комп'ютерна грамотність
  - Засвоєння навиків навчання
  - Соціальні та громадянські компетенції
  - Відчуття новаторства та підприємливості
  - Обізнаність і здатність себе виразити в культурній сфері
-